

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๖/๕๒๖๗

กท. 42

๑ ต.ก.๖2

15:10

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 12114 รดก
วันที่ 9 ต.ค. 2562 เวลา 14:20

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

พ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM) ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ตารางสรุปผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM) ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๕-๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพฯ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยเรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM) ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๕-๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพฯ โดยรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) เป็นประธานการประชุมดังกล่าว

๒. ข้อเท็จจริง

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ผลสำเร็จของการประชุม ได้แก่

๒.๑.๑ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้ร่วมรับรอง/เห็นชอบเอกสาร ๗ ฉบับ ได้แก่

(๑) แผนการดำเนินงานตามกรอบการบูรณาการด้านดิจิทัลของอาเซียน ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๘ (๒) แนวทางการพัฒนาแรงงานมีทักษะ/ผู้ประกอบการวิชาชีพเพื่อรับมือกับการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ (๓) ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ (๔) แนวทางในการส่งเสริมการใช้ดิจิทัลสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยอาเซียน (๕) การปรับปรุงข้อบ่งชี้ด้วยระเบียบวิธีปฏิบัติด้านหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าเพื่อรองรับระบบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของอาเซียน (๖) การปรับปรุงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของอาเซียน (๗) ขอบเขตการดำเนินงานของการทบทวนความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

๒.๑.๒ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้รับทราบความคืบหน้าการดำเนินการที่สำคัญ เช่น

(๑) การดำเนินการตามประเด็นด้านเศรษฐกิจที่ไทยในฐานะประธานอาเซียนผลักดันให้อาเซียนร่วมดำเนินการให้สำเร็จในปีนี้ ซึ่งขณะนี้ดำเนินการเสร็จแล้ว ๗ จาก ๑๓ ประเด็น (๒) ความสำคัญของการเตรียมรับมือกับการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ (4IR) โดยมอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนจัดทำยุทธศาสตร์ในภาพรวมของอาเซียนในเรื่อง 4IR ที่ครอบคลุมการดำเนินงานและข้อริเริ่มต่าง ๆ ที่มีในทั้ง ๓ เสาประชาคมอาเซียน (เสาเศรษฐกิจ เสาการเมืองและความมั่นคง และเสาสังคมและวัฒนธรรม) (๓) การดำเนินการเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้า

อาเซียน ๒ เรื่อง ได้แก่ การลดต้นทุนธุรกรรมการค้าในอาเซียนลงร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๖๓ และเพิ่มการค้าภายในอาเซียนเป็นสองเท่าระหว่างปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๘ (๔) การสรุปการเจรจาข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยานยนต์ โดยคาดว่าอาเซียนจะลงนามข้อตกลงร่วมกันในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ (๕) การสรุปการเจรจาปรับปรุงพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน โดยคาดว่าอาเซียนจะลงนามข้อตกลงร่วมกันในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ (๖) ความแข็งแกร่งของการปฏิรูประบบและการดำเนินการขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะกลไกการระงับข้อพิพาทเพื่อให้ระบบและกลไกต่างๆ ของ WTO สามารถดำเนินการต่อไปได้และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการค้าโลกในปัจจุบัน

๒.๒ การหารือกับคู่เจรจาของอาเซียน รวม ๑๐ ประเทศ อาทิ

๒.๒.๑ ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ที่ประชุมเห็นร่วมกันว่าการเจรจามาถึงจุดสำคัญและพร้อมสนับสนุนการเจรจาในทุก ๆ ด้าน โดยมอบหมายให้คณะเจรจาในระดับเจ้าหน้าที่สรุปการเจรจาให้ได้ทั้งหมดในการประชุมคณะกรรมการเจรจาจัดทำความตกลง RCEP ครั้งที่ ๒๘ ในวันที่ ๑๙-๒๗ กันยายน ๒๕๖๒ ณ เมืองดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ก่อนการประชุมรัฐมนตรี RCEP สมัยพิเศษ ครั้งที่ ๙ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ เพื่อนำไปสู่การประกาศสรุปการเจรจาของผู้นำ RCEP ได้ในเดือนพฤศจิกายน ศกนี้

๒.๒.๒ อาเซียน-จีน ประเทศสมาชิกได้ให้สัตยาบันต่อพิธีสารยกระดับความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ACFTA Upgrading Protocol) ครบแล้ว รวมทั้งเริ่มบังคับใช้กฎเฉพาะรายสินค้าฉบับใหม่ (Revised PSRs) แล้วเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ โดยประเทศสมาชิกตกลงที่จะเริ่มการหารือเพื่อเปิดตลาดสินค้าเพิ่มเติมและการเปิดเสรีและปกป้องการลงทุน ในปี ๒๕๖๓ (หลังการสรุปผล RCEP)

๒.๒.๓ อาเซียน-ญี่ปุ่น เร่งรัดประเทศสมาชิกให้สัตยาบันพิธีสารฉบับที่หนึ่งเพื่อแก้ไขความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ลงนามเมื่อต้นปี ๒๕๖๒ เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์จากความตกลงโดยเร็ว โดยขณะนี้มีเพียงไทยและสิงคโปร์ที่ได้ให้สัตยาบันพิธีสารดังกล่าวแล้ว

๒.๒.๔ อาเซียน-เกาหลี รับทราบความคืบหน้าในการเจรจาเปิดเสรีสินค้าอ่อนไหวเพิ่มเติมภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน-เกาหลี และคาดหวังให้มีการสรุปผลการเจรจาเปิดเสรีสินค้าอ่อนไหวเพิ่มเติมภายในปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวาระครบรอบความสัมพันธ์อาเซียน-เกาหลี ๓๐ ปี

๒.๒.๕ อาเซียน-ฮ่องกง รับทราบการมีผลบังคับใช้ของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง และความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน-ฮ่องกง เมื่อวันที่ ๑๑ และ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ตามลำดับ และเร่งรัดให้ประเทศสมาชิกที่เหลือให้สัตยาบันความตกลงทั้งสองฉบับภายในปี ๒๕๖๒

๒.๒.๖ อาเซียน-อินเดีย รับทราบว่าประเทศสมาชิกได้ให้สัตยาบันความตกลงการค้าบริการภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียครบถ้วนแล้ว และตกลงที่จะริเริ่มการทบทวนความตกลงการค้าสินค้า เพื่อทำให้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียน่ายและสะดวกต่อการดำเนินธุรกิจได้มากยิ่งขึ้น

๒.๒.๗ อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ เห็นชอบแผนการเจรจาเพื่อยกระดับความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ และหารือวาระการปฏิรูปองค์การการค้าโลก โดยมีถ้อยแถลงร่วมกันเพื่อส่งสัญญาณถึงความสำคัญของการค้าพหุภาคีและการปรับปรุงกลไกการทำงานของ WTO ให้สอดคล้องกับรูปแบบการค้าที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

๒.๒.๘ อาเซียน-สหรัฐอเมริกา รับทราบข้อเสนอของสภาธุรกิจสหรัฐฯ-อาเซียน (US-ASEAN Business Council: USABC) เกี่ยวกับการจัดการเยือนสหรัฐฯ ของรัฐมนตรีเศรษฐกิจและรัฐมนตรีโทรคมนาคมของอาเซียนในประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๒.๓ การหารือระหว่างรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนกับสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน (ASEAN Business Advisory Council: ASEAN-BAC)

ที่ประชุมรับทราบและสนับสนุนการดำเนินโครงการของภาคเอกชนอาเซียนที่สนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะของทรัพยากรมนุษย์ผ่านการดำเนินโครงการ ASEAN Human Empowerment and Development (AHEAD) ซึ่งเป็นโครงการที่ภาคเอกชนไทยในฐานะประธานสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียนในปีนี้ผลักดัน

๒.๔ การหารือทวิภาคี

๒.๔.๑ สิงคโปร์ สิงคโปร์พร้อมสนับสนุนไทยในฐานะประธานอาเซียนและประธานการประชุมรัฐมนตรี RCEP ในปีนี้และยินดีที่จะให้ความร่วมมือเพื่อให้การเจรจาบรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของผู้นำ RCEP

๒.๔.๒ ญี่ปุ่น ญี่ปุ่นได้เสนอให้มีการจัดตั้งเวทีหารือด้านการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ ซึ่งในการดำเนินงานคงจะไม่ใช่แค่การช่วยเหลือจากทางญี่ปุ่นเพียงฝ่ายเดียว แต่ญี่ปุ่นประสงค์ที่จะเรียนรู้สิ่งที่อาเซียนต้องการผลักดันด้วย และเชื่อว่าอาเซียนและญี่ปุ่นจะร่วมกันสร้างนวัตกรรมที่ดีระหว่างกัน นอกจากนี้ ญี่ปุ่นพร้อมสนับสนุนไทยในฐานะประธานอาเซียนและประธานการประชุมรัฐมนตรี RCEP ในปีนี้ และยินดีที่จะให้ความร่วมมือเพื่อให้การเจรจาบรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของผู้นำ RCEP โดยญี่ปุ่นได้พยายามผลักดันอินเดียทั้งในระดับเจ้าหน้าที่ รัฐมนตรี รวมถึงผู้นำ เพื่อโน้มน้าวให้อินเดียเห็นถึงความสำคัญของการเร่งสรุปการเจรจา RCEP โดยเร็ว

๒.๔.๓ ฮังการี ฮังการีแสดงความสนใจในการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิก RCEP ซึ่งไทยยินดีที่ฮังการีให้ความสนใจเข้าร่วม RCEP และแจ้งว่าสมาชิกภาคี RCEP ทั้ง ๑๖ ประเทศได้ตั้งเป้าหมายที่จะสรุปผลการเจรจาภายในปี ๒๕๖๒

๒.๔.๔ ออสเตรเลีย ออสเตรเลียแจ้งข้อกังวลเรื่องความล่าช้าในการแต่งตั้งสมาชิกองค์กรอุทธรณ์ของ WTO ในตำแหน่งที่ว่างอยู่ โดยไทยสนับสนุนว่าควรแต่งตั้งโดยเร็ว เพื่อรักษากลไกการทำงานขององค์กรอุทธรณ์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของกลไกระงับข้อพิพาทของ WTO ให้สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ออสเตรเลียคาดหวังว่า RCEP จะสามารถสรุปผลได้ภายในสิ้นปี ๒๕๖๒ นี้

๒.๔.๕ รัสเซีย กระทรวงพาณิชย์ของไทยและกระทรวงการพัฒนาเศรษฐกิจของรัสเซียพร้อมยกระดับความร่วมมือ โดยจะปรับปรุงบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการขยายความร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจ (MOU on Extension of Trade-Economic Cooperation) ที่ได้ลงนามเมื่อปี ๒๕๕๙ และกำหนดเป้าหมายให้มีการลงนาม MOU ฉบับใหม่ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียนในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒

๒.๔.๖ อินเดีย อินเดียยืนยันที่จะเป็นส่วนหนึ่งของ RCEP โดยขอให้อาเซียนสนับสนุนข้อเสนอของอินเดียในเรื่องการเยียวยาทางการค้า ในประเด็นการค้าสองฝ่าย อินเดียขอให้ไทยพิจารณาลดภาษีการนำเข้าสินค้าแก๊สอินเดีย อาทิ เนื้อและเครื่องในโคกระบือ มันฝรั่ง หัวหอมใหญ่ มะเขือเทศราชินี และสตรอว์เบอร์รี และขอให้ลดอุปสรรคด้านการนำเข้าสินค้าเกษตร โดยเฉพาะการขอใบอนุญาตนำเข้าสินค้าเกษตรจำนวน ๒๖ รายการ

(รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. ความเห็น/ข้อสังเกต

๓.๑ การประชุมครั้งนี้นับว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศสมาชิกและคู่เจรจารวมทั้งสิ้น ๑๙ ประเทศ ต่างให้การสนับสนุนไทยในฐานะประธานอาเซียนในการผลักดันประเด็นต่าง ๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย อย่างไรก็ดี ยังคงมีประเด็นสำคัญ คือ การลงนามข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของอาเซียน ที่การเจรจาได้ข้อสรุปแล้ว แต่เวียดนามยังคงไม่ยอมรับผลการขจัดเกลา

ถ้อยคำทางกฎหมาย ส่งผลให้ประเทศสมาชิกไม่สามารถลงนามข้อตกลงฯ ได้ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์จะพยายามผลักดันในทุกระดับเพื่อให้ข้อตกลงดังกล่าวสามารถลงนามได้ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๕ ในเดือนพฤศจิกายน ศกนี้

๓.๒ การสรุปการเจรจา RCEP ให้ได้ในปีนั้นนอกจากเป็นประเด็นสำคัญที่อาเซียนร่วมกันผลักดันให้สำเร็จแล้วยังเป็นประเด็นที่ทั่วโลกต่างจับตามอง ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นของอาเซียนและคู่เจรจาในการเชื่อมโยงระบบการค้าการลงทุนเข้าด้วยกัน โดยยึดมั่นในระบบการค้าพหุภาคีที่ยึดถือกฎเกณฑ์และกติกาเป็นสำคัญท่ามกลางกระแสความท้าทายทางการค้าโลกที่เกิดขึ้นในขณะนี้

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๕-๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๑๙

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๔